

RAF

Edebiyat,
fikir,
kültür
sanat
derginiz.

Yıl: 3
Sayı: 18
Mayıs - Haziran 2022

Editörler

Süveyda Güleç
Sevinç Beysun Sağar

Ön Kapak

Süveyda Güleç

Arka Kapak

Ahmet Öztürk

Düzeltili

Ömer Kalender
Selime Kayabaşı
Tarık Güleç

Tasarım

Gül Sultan Çiçek
Ahmet Öztürk
Zeynep Sude Alataş

Sosyal Medya Sorumlusu

Aybike Ulubaş

İçerik Fotoğraf Sorumluları

Meryem Özdemir Zeynep
Sude Alataş

İletişim

iletisim@rafdergi.com

raf.dergi

raf_dergi

02 Editörden

03 Haziran
Şiir

04 Karıncalar
Çürürken
Şiir

05 Niye Özlüyorum
Rafa
Kaldırıldığım
Çocuğu
Şiir

07 Küçük Bir
Sahil Kenti:
Virginia Beach
Gezgin

08 Foto-Sentez

09 Varolmanın
Dayanılmaz
Hafifliği
Kitaplık

10 Yengeç Yeniayı
Astroloji

13 Şiirhane

14 Annie Hall
Film-sever

15 Arkamızda
Kalan Satırlar
Şiir

16 Foto - Sentez

17 Deliler
Mecmuası
Hikaye

20 Hatmi
Çiçekleri
Şiir

21 Sucuklu Yumurta
Hikaye

24 Kalp Gözü
Deneme

25 Karikatüristik

26 Kuş Uçuşu ve
Twenty Five
Twenty One
Film-sever

28 Temizlik
Şiir

29 Şiirhane

30 Foto - Sentez

31 Ve İşte Böyle
Deneme

32 Terk Edilmiş
Benzinlik
Hikaye

36 Foto-Sentez

İ
Ç
İ
N
D
E
K
İ
L
E
R

Ėditörden

Hani tam uykuya dalacak iken aklınıza bir sürü Şey gelir; yeni fikirler, planlar, hayaller, hikâyeler, yaŐanılanlar; uyanınca da gider ya, işte bu yazı için ilhamımı uykuda bir yerde kaybettim sevgili okur. Hâlbuki ne içten Şeyler söylemiştim size düşümde, çok güzel hissetmiştim o anda kendimi. Belki de uyku öncesi mayışma anı olduğundandı? Süslü püslü, samimi düşünceler uçuşmuştu kafamda fakat sonra uyku nehrimde boğulayazdılar, o geceki diğere birçok düşüncem gibi. Bazıları balık oldu, bazıları yosun, bazıları da sudaki varlıklarını yadırgayan poŐetçiklere dönüştü. Sizinle konuştum o gece uyumadan önce ve hayalimde yüzünüz güldü. İçinize güneş dolsun ama yakmasın, deniz dolsun ama taşmasın, orman dolsun ama yanmasın istedim. İçiniz kocaman bir tebessüme dönüşsün istedim yazacağım o yazıyla. Ama işte ilham mıydı neydi bilmem, rüyalarımaya yem oldu.

Sonra da sabah oldu, başka bir insandım.

Günaydın sevgili okur,
Başka insanlar olduğunuz
Başka ruhları okuduğunuz
Başka gecelerin sabahı olduğunuz
Ve kendi ilhamlarınızı bulduğunuz
Günleriniz aydın olsun.

İyi okumalar...

Haziran

Himmet Çokal

Ölümsüzlükler çağrıştırıyor haziranlar.
Kanıksanmış bir gerçeğe uzanırken toprakta,
Çıplak bedenler boylu boyunca.
Vera'nın Nazım'ı kayarken ellerinden,
Olduğu gibi.
Buruk şiirin dizeleri.
Toprak utanıyor kendinden.
Toprak ki kuru, çatlak ve titreşen buğulu.
Ruhlar yükseliyor arşa asi ve gururlu.
Ölüm dediğin:
Çağlarca engellenemeyen bir hakikat,
Dili, dini, ırkı, rengi etmeksizin ayırt.
Ölü bedenler savruluyor toprağa tohum gibi,
Tanrı'nın mucizevi ellerinden yeşermek için yeniden.
Kâfi gelmiyor ölümler.
İnsan etiyile beslenen doyumsuz canavarların,
Kesmiyor öldürme tutkusunu dahi salgınlar.
Alacaklı ruhlar bekliyor toprağın altında;
Oysa haziranlara yakışıyor en yaslı ölümler.
Taze bir acı, ölümsüzlüğünü ilan ediyor;
Bir ananın incinmiş yüreğinde.
Bilindik birkaç şair başını uzatıyor cennetten.
Kırgınlık duymadan buruk haziranlara,
Tebessümle bakıyorlar dünya denen bu hana.

Şiir

Raf

03

Temmuz-Ağustos

Karıncalar Çürürken

Rıdvan Yıldız

Eşitsiz toplumun acıda eşitlenmesi
Sağır koltukların sığır olanlarla terlemesi
Çalınamayan bir şeyin bile çalınması
Normal olmayan her şeyin normalmiş gibi yutturulması
Her şey sıradan karıncalar çürürken

Kimse geçemiyor sokaktan
Çimen bağlamış kaldırımlarda insan izi kalmamış
Deniz görünmüyor yeni yapılan bloklardan
Her gün yeni bir dert, yeni bir kriz
Elimde son kullanma tarihi geçmeyen acılar
Her şey sonradan karıncalar yürürken

İnsafsız yoksulluğun damarlara yürümesi
Günlerin provasız ağlama krizleriyle
Bitmeyen bir karanlığa inmesi
Aç kurtları beklerken dağlardan
Şehirlerde çocukların açlıktan ölmesi
Koşan kelimeler koşan atlardan daha hızlı
Her şey yalandan karıncalar uyurken

Yalnız bilmeceler değil karanlıkta
Hiç geçmeyecek gibi katlanıyoruz çağa
Devir demiri kesiyor
Varlığım mart soğuşuna armağan olsun
Ne mutlu susmam diyene
Demediğim kalmadı karıncalar bilirken

Şiir

Niye Özlüyorum Rafa

Kaldırdığım Çocuğu

Onur Öztürk

Bir kâğıt kalem olarak koyulmalı işe
Kenara bırakmalı geçmişı, bugünden başlamalı
Kaybettiğim beni aramalı
Unuttuğum gülüşlerden yola çıkmalı...
Kim demiş;
İnsan büyüdükçe olgunlaşır diye
Niye özlüyorum rafa kaldırdığım çocuğu
Veya kim demiş;
Zamanla geçer diye...
Ben böyle hesaplamamıştım bu sonu

Bir kahve koymalı şöyle okkalı
Aşk denilen illeti de bir kenara bırakmalı
Bir film açmalı, Selvi Boylu Al Yazmalı
Alıp tespahi ele
Şöyle bir nefes çekmeli
Ah eylemeli, gönül demlemeli, ömür sürdürmeli...
Pişmanlıkları düşünmeli
Amma velakin pişmanlık duymadan, gözünü sakınmadan, içine atmadan, yarına küsmeden
En başa dönmeli, boş bir kâğıt, meleklerin koynundan dünyaya ilk bakış
Ellerini titretmeden doldurmalı
Ve sonrası hayat...

Şiir

Niye Özlüyorum Rafa Kaldırđım Çocuğu

Hani diyor ya daha içerse Shakespeare halt etmiş yanımda
İçmeden yapmalı hayat felsefesi
Biraz benden biraz da benden öncekilerden
Uzaklarda sıralanan sokak lambaları gibi
Aydınlatmalı karanlığı elden ele
Zor ama doğan güneşe özenmeli
Umut saçmalı tepelerden, sabahın ilk ışıkları gibi
Mesele değil yüreğini ortaya koymak
Mesele yüreği elinde yol almak
Feyzalı Yunus diye ete kemiğe bürünenlerden
Daha kırkını çıkarmadan, çile dememeli çekilene
Ya da öldüm dememeli altmışından sonra girmeden kabre
İki satır Akif olmadıktan sonra, girmemeli memleket meselelerine
Ya da sırtlanamayacaksın babalar gibi meseleni

Beyhude isyan etmemeli...
Mesela ne oldum dememeli
İnsan ne olacağını beklemeli
Ufuk çizgisinden de umudu kesmemeli
Kanadın sızlasa da göçüne devam etmeli
Yüreğin yoksa bunlara kenara çekilmeli
Kenara koyabildiyse aşkı,
Aynı yürekle taşımaları ömrünce içinde
Hep umut etmeli, göğsünü gere gere
Keskin olmalı kılıcın her şerre
Kim demiş;
Terzi kendi söküğünü dikemez diye:
Kim demişse güzel demiş...
Yorgunluğumu hissetmeye kalmamış mecal
Bilmediğin bir nehre açılmalı ağaçtan bir sal
Rüzgârın savurduğu yaprak değil de
Suyun taşıdığı umut olmalı
Ne uçurumlar ne fırtınalar
Ne karanlıklar ne çağlayanlar
Gözlerinde fethettiğim okyanuslar gibi
Suya benzemeli, su gibi olmalı
Kendi denizine varmalı...

Küçük Bir Sahil Kenti

Virginia Beach

Süveyda Güleç

Yaşadığımız şehirde turist olmak, her gün geçtiğimiz sokaklarda acelesiz yürümek, kuşların sesine ağaçların rüzgârda salınışına dikkat kesilmek, denizin dalgalarını izlemek, tarihi içimize çeke çeke ilerlemek hayattan aldığımız lezzeti arttırmak bu olsa gerek. Hem bunu yapmak bazen sandığımızdan daha basit, özellikle de Virginia Beach gibi okyanus kıyısında tatlı bir sahil yerleşkesinde yaşıyorsanız.

Bu şehir etrafındaki iki diğer yakın şehir ile birlikte Kuzey Amerika'da yerleşimin ilk kurulduğu bölgelerden biri. 1700'lerde Avrupa'dan gelen kolonilerin ilk ayak bastıkları topraklar olan kuzey kıyısında bulunan sahildeki parkın adına, ilk varılan anlamında "First Landing State Park" demişler. Şehir, kış sezonu yalnızca yerlilerden oluşan nüfusu ile çok kalabalık olmasa da nisan ayı sonlarında başlayan turist akınları ile şehrin nüfusu yıl içindekine oranla neredeyse iki kat artış gösteriyor.

Mayıs-haziran aylarında havalanın en ideal olduğu günlerde karnavallar başlıyor. Şehir içi lunaparklar, sahilde konserler, dans geceleri, yemekli şenlikler ile hem yerlileri hem de turistleri her gün için yeni bir etkinlik bekliyor.

Peki bu şehirde sıcak bir yaz günü nasıl geçer? Sabah erkenden evden çıkıyoruz. Okyanusa giden yemyeşil yollardan geçerek ilerliyoruz. İlk durağımız: Mosaic Cafe Restaurant. Mükellef bir Türk kahvaltısı bizi bekliyor orada. Kahvaltımızı yaptıktan sonra Atlas Okyanusu sahil şeridi boyunca yürüyoruz. Önümüzde tüm ihtişamıyla uzanan koca maviliğin karşı kıyısı Portekiz'e bakıyor.

Öğle sıcağından yararlanıp halka açık plajlarda kalabalık olmayan saklı bir koy buluyoruz. Yüzmekten yorulduğumuzda kitabımızı okuyor, yanımıza aldığımız meyvelerimizi yiyoruz.

Öğleden sonra çilek toplamaya Salem Berry Farm'a gidiyoruz. Her ay farklı bir meyve toplayabiliyoruz bu tarlalarda. Çilekler olgunlaşmış, kırmızı ve sulu. Bize verdikleri sepetlerle istediğimiz kadar çilek toplayıp daha sonra kilo hesabıyla satın alıyoruz.

Akşam yemeği için sahilde bulunan iskelenin ortasında okyanusun tam üstündeki restoranı seçiyoruz: Ocean Eddies Seafood Restaurant. Menüde her çeşit balığa yer verilmiş, denizden çıkan ne varsa bu restoranda olduğundan emin oluyoruz. Yemekten sonra iskelenin ucuna doğru yürüyoruz. Balıkçıların balık tuttuğu kısma doğru yürüdükçe iskele her adımımızla daha çok sallanıyor. Okyanusun gökyüzüyle birleştiği yerde mavilikten başka bir şey görülüyor.

Kuzey Amerika'nın en doğusunda güneşin okyanusun üzerinden doğuşunu izlemenin lezzeti ayrı elbet ama gün batımını okyanusa doğru görebileceğimiz bu parkın yeri apayrı: Plum Point Park. Gün batımı sakın dalgalar üzerine dökülüyor. Gittikçe kızılılaşarak batıyor güneş.

Akşamı, sahilde konserlerin verildiği festival alanında bitiriyoruz. Harborfest hem kaliteli müzik hem farklı ülkelerin geleneksel yemeklerini sunuyor bizlere.

Bir başka güne kalanlar da oluyor elbet; lunaparka gitmek, Sk8House'da paten kaymak, Mount Trashmore karnavalı, McDonald Garden Center'da çiçeklerin dünyasında kaybolmak, Norfolk'ta Arnavut kaldırımli yollarda yürümek... Yaşadığımız şehirde turist olduğumuz nice günlere...

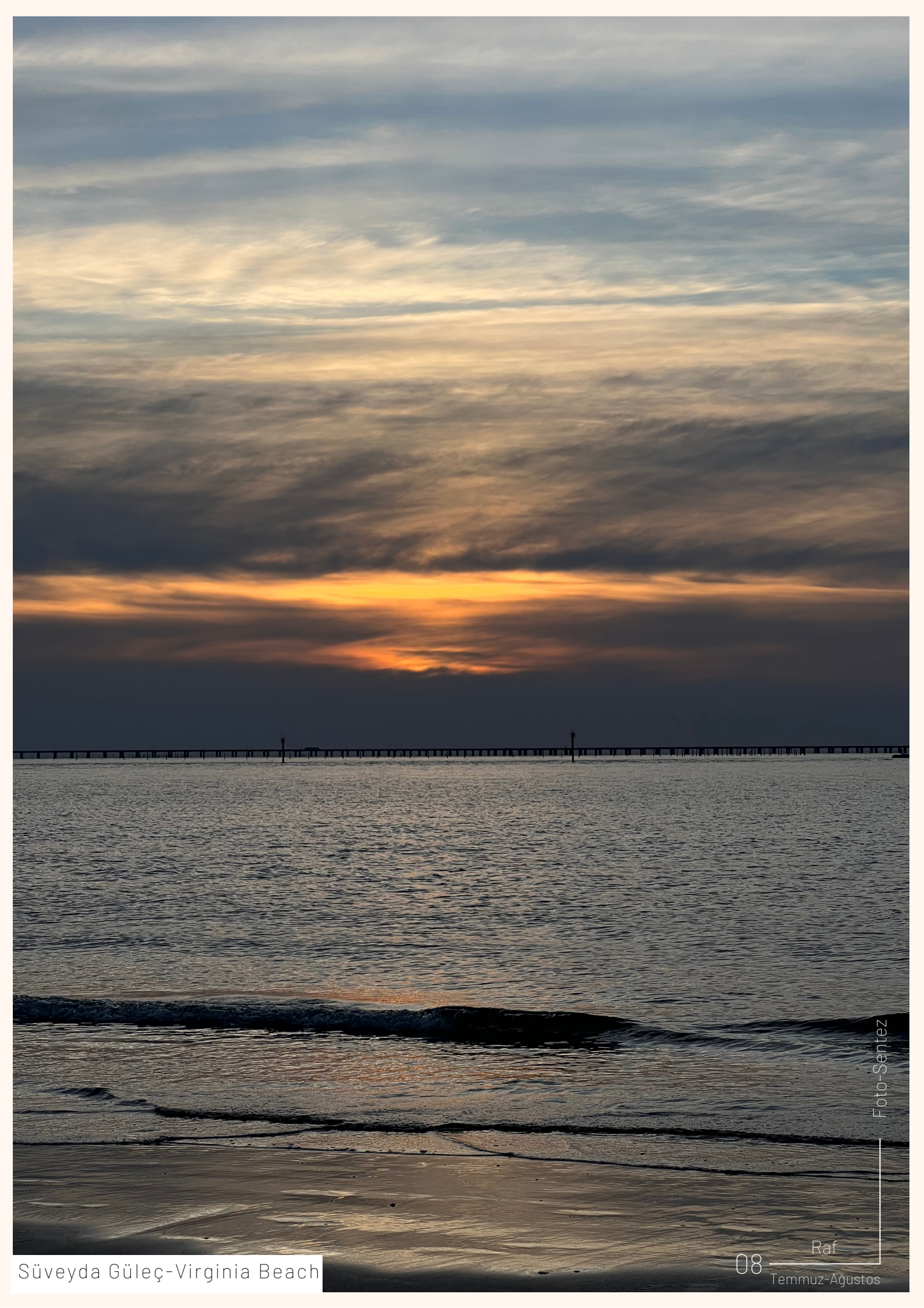

Foto-Sentez

Varolmanın Dayanılmaz

Hafifliği

Meryem Özdemir

Ağırlık, hafiflik, var olmak... Sevmek, sevilmek, kalabalıklar içinde yalnızlaşmak... İçini dökmek, hatta dökememek ve kırık dökük yola devam etmek...

Her şeyin zıddıyla var olduğunu savunuyor kitap. Ama hangi kelimenin olumlu, hangisinin olumsuz olduğunu anlamak bize kalıyor. Hafiflik mi yoksa ağırlık mı olumludur? Bir insanı sevmenin verdiği ağırlık mı, yoksa biri tarafından her şeyden çok sevildiğinden emin olmanın hafifliği mi? Gitmek, kalmak ya da oradayken bile aslında orada olamamak...

Milan Kundera'nın okuduğum ilk kitaplarından biriydi "Varolmanın Dayanılmaz Hafifliği". Yazarın kendine has kesikli üslubuna alıştıktan sonra elinize aldığınızda bırakamayacağınız bir kitap. Okurken düşünmek, düşünürken okumak istiyorsanız yavaş ama derinden ilerleyen sayfalarda saatler nasıl geçiyor farkına bile varmayacaksınız. Nedir seni sen yapan? Vazgeçilmez olan senin için? Peki ya hayatımızda her şeyin rastlantılar üzerine olduğunu anlarsak? Bizim olduğunu düşündüğümüz hayatımızın aslında hiçbir zaman bizim seçimlerimize bağlı olmadığını anlamak... Kitapta rastlantılar üzerine birbirinin hayatında olan dört farklı karakter görüyoruz. Dördü de birbirinden farklı, dördü de birbirine zıt. Gerçek hayatta karşılaşsak bu nasıl bir karakter diyeceğimiz insanların ayakkabılarına bizi giydireyor yazar, "Hadi onların yaşadığı hayatı bir de sen yaşa." diyor okurlara. Ve onları anlamaya, karakterlerin varoluşsal sancularına tanıklık etmeye bizi itiyor. Ama aslında hepsinin arzuladığı tek bir şey var: Özgürlük, var olmanın dayanılmaz hafifliği... Hâlbuki dayanılmaz hafifliği arar kişi aslında en büyük ağırlığı taşıyarak...

Kelimeler üzerinde düşünme ihtiyacı hissettiren, hayatınızı sorgulatan bir kitap. Kesinlikle herkese tavsiye ediyorum. Var olmanın dayanılmaz hafifliğinden yana mısınız yoksa ağırlığından mı?

Yengeç Yeniayı

Cihan Öney

Ankara

"İçimde bin pişmanlık gözlerimde yaş,
Yüzümde yasak duyguların verdiği garip telaş.
Sesimde bir burukluk ellerim soğuk.
Boğazımda düğüm düğüm kelimeler..."

Kızılay'dan Kolej'e doğru yürürken İnkılap Sokak'ın hemen köşesinde bir müzik marketten aldığım ilk kasetteydi bu şarkı. "Ankara'da âşık olmak zor iki gözüm." diyen şarkıya başkaldıran kalbim, şimdi de "Erkekler Ağlamaz" şarkısına inat sızlayarak ağlıyordu. Yasaktan ve pişmanlıktan önce öğrenmişim âşık olmayı. Ayrılıksa Ziya Gökalp Caddesi'nden ellerim ceplerimde, başım önde eve doğru yürümekti benim için. Çocuklukla gençlik arasında sıkışan bir aşk hikâyesini, abartılı her duyguyu taşıyabilen ama bir deniz uğruna abartılmayan şehirde yaşadım ben. Güzeldir Ankara. Taşımalarını bilir sevdaları.

Yengeç Yeniayı'na gidiyoruz. Geçmişin ve hatıraların biraz daha ayyuka çıktığı, kökümüzü özleyeceğimiz, özlerken abartabileceğimiz bir yeniay var önümüzde. Mevzu Yengeç olduğu için beslenme ihtiyacımız pik yapacak ve belki çocukluğumuzdaki gibi bir dize başımızı koyup şefkat görmek isteyeceğiz. Bir anne modelinin kanatları altında olmanın vereceği güvene ihtiyaç duyabiliriz. Duygularımızın biraz daha ağır basacağı bir sürece doğru giderken beklediğimiz her şeyin gayet normal olduğunun, sadece bunu beklediğimiz kişilerin yanlış olduğunun altını çizmekte fayda var. Eğer içimizde hâlâ annelik bekleyen bir çocuk varsa ona yalnızca biz anne olabiliriz. Anaç tarafımızla asla hak etmeyen bir grup insanı sarıp sarmalamak yerine kendimizi sarmak hepimize iyi gelecek. Karanlıkların içinden iyiyi, güzeli seçmek durumundayız. Tekrar karanlıkta kaybolmamak için kötülükten muhakkak uzak durmamız gerekiyor. Aidiyetimizi sorgulayabileceğimiz, bir şeye, bir yere ait olmak isteyeceğimiz günlere gebeyiz. Bilinçaltımızda gizli kalan şeyler ortaya çıkmak istercesine kendilerini gösterebilirler.

Abartılı her şeyden uzak durmak bu yeniayda yapılabilecek en iyi davranış olacaktır. Şişkin egoların ve duyguların koca bir balon olduğuyla yüzleşmek istemiyorsak, gereksiz yerlere boş havalar basmayı bırakmalıyız. Aksi hâlde bir toplu iğnenin bizi dağıtabileceğini unutmamak gerekiyor. Başlamak için hâlâ itici bir güç bekleyenlerin ihtiyacı olan kudreti içlerinde bulabileceği bir süreç var önümüzde. Artık başlangıçlar kaçınılmaz ancak sırf başlamak için bir sürü şeye başlayıp sonunu getirmeyenlerden olmamak önemli.

Geçmişin biraz çekiştireceği, özlemenin artacağı günler gelirken özlediğimiz şeyin ne olduğu konusunda sağlıklı bir idrak geliştirmek gerekiyor. Bu bir an mı? Bir kişi mi? Ya da o kişilerin hissettirdiği duygular mı? Bu ayrım geçmişin esaretinden özgürleşip özlediğimiz asıl şeyi bulmanın gücüyle ileri gitmemizi sağlayabilir. Her türlü güç mücadelesinden uzak durmamız gerekiyor. İletişim konularında ekstra hassasiyet göstermemiz de olacak. Hapishane, hastane gibi alanlarla alakalı ve yakın çevre, kardeş, kuzen gibi kişilerle alakalı birtakım gündemler oluşabilir. Bir kısmımızın gündemine ev, arsa, emlak ve taşınma işleri gelebileceği gibi ev ile alakalı konular da gündem olabilir. Abartılı her şey bizi yeniden yaralayabilir. O yüzden abartılı her türlü duygudan, tepkiden, davranıştan uzak kalmak birçok alanda bize fayda sağlayacaktır. Sonuç olarak annemizden göbek bağıımız kesileli yıllar yıllar oldu. Şüphesiz ki her birimiz o ihtiyacımız olan ve layık olduğumuz sevgiyi ve şefkati hakkıyla alamadık. Alamadığımızı ondan bundan alabilmek için de yıllardır savaş veriyoruz. Bir ilişkiyi idealize ediyor, bir arkadaşlığa bağlanıyoruz. Beslenmek, sevmek, şefkat görmek istiyoruz. Şimdi bu yaşlarımızda bu ihtiyacımız olanları kendimize verebilecek tek kişinin biz olduğumuz idrakiyle bir yeniay deneyimleyeceğiz.

Şimdilerde denizi olan ve sırf bu yüzden abartılan bir şehirde devam ederken yola, yeni şarkılarda yeni hikâyeler yazıyorum kendime. Denizin kenarında yürürken geçmişe gidiyor ve nereye ait olduğumu sorguluyorum. Ankara'yı özleyorum. Çocukluğumu... Yaşadığım ilk aşkı... Büyüdüğüm sokakları. Özlediklerimi sorguluyorum sonra. Elleri ceplerinde, başı önde yürüyen çocuğu anımsıyorum. Özlenen şeylerin anlar olduğuyla yüzleşip sıyrılıyorum kişilerden. Şöyle derin bir nefes alıyorum denize doğru bakarken. Dolu dolu çekiyorum ciğerlerime. Hiçbir yere ait olmadığımı fark ediyorum. Mesken belliyorum kendimi. Aidiyetimin sadece bana ve kendime ait olduğunun idrakiyle, hatırlarımı da cebime koyup devam ediyorum yola.

Yengeç Yeniayı geçmişte bıraktıklarımıza götürecektir bizi. Bir aşkı, bir sokağı hatırlatırken asıl özlediğimiz şey ile kavuşturacak. Bir şarkının sözlerinde ayrılık ve birlikteliği anlatacak. Göremediklerimiz üzerinden yeni başlangıçlar getirecek. Hatıraların ve özlemlerin ışığında yeni bir kapı açacak önünüze.

Peki sizin için neydi aşk?

Özleminizin bir adı var mı?

Sahi siz nereye aitsiniz?

Aşk ile...

“hoşça kal düşman beldenin
yaman güzeli”

Saygıyla Anıyoruz

8 Eylül 1937 – 28 Haziran 2022

Tanrım

Yunus Emre Öztürk

Benim dünyam zamansız ömürler içinde kayıp
Ölümüm bir saniye daha bekler mi kalemimi
Tanrım bir sabah daha hediye eder misin
Denizler ülkeler aşmak isterim
Günah mı varlığım dünyaya
Göğün sermayesi düşer mi
Yalnızlığıma
Şimşek vurur mu yoksa tokadını bana
Tanrım bir sabah daha hediye eder misin
Yalnızlığıma
Denizler ülkeler aşıp
Bir sabahta sana
Sana koşmak isterim

Hoca

Üstünkörü

Günden güne geçiyor ömür üstünkörü
Hâlimizden ne mutluyuz ne de hüznü
İçimizde yatan cevheri unutmamalı
Bu yolda bir yerden başlamalı

Annie Hall

Süveyda Güleç

New York'ta Gerçek Bir Aşk Hikâyesi

Başrollerini Woody Allen ve Diane Keaton'ın paylaştığı 1977 yapımı filmin, senaristi ve yönetmeni yine Allen'ın kendisidir. İkilinin gerçek hayatta yaşadıkları aşkın üzerine yazılmış olan film, diyalogların çarpıcılığı, karakterlerin gerçekliği ile kendinden sonra gelen birçok romantik komedide referans kabul edildi.

New York şehrinde komedyenlik yapan Alvy Singer-Woody Allen- ortak bir arkadaşları ile tenis maçı yaptıkları sırada tanır Annie'yi. Annie Hall-Diane Keaton- kendine has konuşma tarzı, utangaç ama sevimli hareketleri, ilginç anekdotları, kısa kahverengi saçları ile Alvy'yi etkiler. İkilinin inişli çıkışlı, renkli, bol kavgalı ilişkileri aralarındaki çekimin kuvvetinden olsa gerek harlı bir ateş gibi sönmeyen yanar, bir türlü birbirlerinden ayrı yapamazlar. Kadın-erkek bakış açıları arasındaki farkın film boyu diyaloglara yedirildiği, Allen'ın komedyen zekasının her sahneye harmanlandığı filmde başrollerin yanı sıra yardımcı oyuncuların, özellikle Tony Roberts, Paul Simon, Carol Kane'in müthiş performansları da göz dolduruyor.

Seyirciyi de dâhil edercesine kameraya dönüp konuşulan sahnelerin bolca yer aldığı film, 1978 yılında 50. Oscar töreninde 4 ayrı dalda Oscar'a layık görüldü. Romantik komedi sevenlerin kesinlikle izlemesi gereken bir klasik. İyi seyirler!

Arkamızda Kalan Satırlar

Ahmet Necdet Misilli

Yarın hiçbir şey olmamış gibi uyanacağız sevgilim
Geceleri askılıklarda unutacağız
Geceliği üstümüzde
Adım adım sonsuzluk işlenecek tenimize

Şimdi vakit çok geç sevgilim
Artık geriye dönemeyiz
Sana bir sözüm vardı hatırlarsan
“Beni hatıralarımla yalnız bırak sevgilim”

Seksen iklim geçti başımdan
Seksen yalnızlık esti pervazlarımda
Seksen koku duydum birbirinden farklı
Seksen ölüm, seksen hayat, seksen bakış...

Ben kimim bilir misin sevgilim
Kar gibiyim ben, üstüme basmanı istemem
Ben kimim bilir misin sevgilim
Belli etmesem de düşünceliyimdir aslında
Anlatsam kendimi, dinler miydin sevgilim

Rüyalar bir gece başımı okşamıştı da
Ne kadar çok gerçek olsun istemişim
Her akşam yatmadan önce ettiğim duydun sevgilim.
Oysa şimdi;
Bir hayal gibi süzülüyorsun içimde,
Bir kuş gibi konuyorsun daldan dala,
Bir ölü gibi giriyorsun mezara...
Ya bu akşam değilse sevgilim
Başka hangi akşam söyle bileyim
Böyle yaparak beni de gömüyorsun
Sana söz sevgilim,
Bir daha görüşmeyiz asla...

Deliler Mecmuası

Mehmet Akif Üstün

Metroya binmiş bir yer bulup oturmuştum. Yanına oturduğum arkadaşla şeş kaza küçük bir selamlaşmanın ardından sohbe başladı. Hayat pahalılığı, geçim derdi, gelecek kaygısı, endişeler, sağlık sorunları, aşk hayatı, gündem, toplumdaki her türlü şiddet, haberler, siyaset, gençliğini yaşayamamanın verdiği stres; bunlara bağlı kin, nefret, uykusuzluk, aşırı alınan kilolar... Adam dert küpü olmuş. Bittabi kendisini anlamakla beraber, bahsettiği konuları dinlemek bile... Korkunç durumda, ben bile gerildim hani. Üzüldüm de kendisine.

Derken arkadan yirmili yaşlarında bir kız muhabbete atladı. Kendisinin de benzer sıkıntıları olduğunu, annesinin zamanında tüm Avrupa'yı, dedesi bir çiftçi olmasına rağmen, gezebildiğini; şimdi ailesinin daha çok imkânı olması gerekirken kendisinin sadece Kanada ve Norveç'te bulunabildiğinden bahsetti. Dedesi köylü burjuvası gibi bir şeydir veya toprak ağasıdır diye düşündüm. Ama kızı da anlamaya çalıştım kendimce.

Ne var ki farklı hayat standartlarının farklı istek ve ihtiyaçlar muhteva edebileceğinin anlaşılması zor bir konudur. Arkadaki kalabalıktan yükselen "Yuh be!" sesleri, "36 yaşındayım, Lüleburgaz'ın ötesine geçemedim daha!" şeklinde serzenişler, "Ahlaksıza bak utanmadan gezemedim diyor bir de!" gibi yaklaşımlar... Neyse ki kalabalıktan babayığit bir amcanın "Size ne kimin neye üzüldüğün! Rahat bırakın kızcağızı!" uyarısıyla tüm uğultu kesildi.

Bir sonraki durakta hemen indim. Bunalmıştım. Kalan yolu yürüyerek gitmek daha makul geldi nedense. Öğle vakti de olduğu için sokaklar sakindir, tehlike de azdır hem... diye düşündüm.

Aralarda bir mahalleden geçerken bir gencin "Yeter artık, yeter! Gebertecem kendimi!" sesiyle bir anda irkildim ve far görmüş tavşan misali oraya döndüm. Camlardaki hareketlilikten de mahalle baykuşlarının mevkilerine tünekleediklerini anladım. Genç deli gibi hareket ediyordu, bir ileri bir geri gittiği sırada birden kafasını önündeki duvara vurmaya başladı. Alelacele koşup genci bir şekilde tuttum. Nasıl yaptığımdan ben de emin değilim ama genci zapt etmeyi de başardım. Ben "Dur!.. Sus!.. Aman etme!.." dedikçe tepinmeye devam ediyor, bana da sayıp sövüyordu. "Bırak gebertem kendimi! Böle hayatın a...! Kur'an'ıma kitabıma kıyacam bu s... canına!"

Bir müddet sonra bitkin düştü, debelenmeyi kesti ve dayanamayıp hüngür hüngür ağlamaya başladı. Genci bıraktım. Birden yere çöktü. Dizlerinin üstüne çökmüş, yüzü yerde ağlıyordu. Yanına çöküp genci sakinleştirmeye çalıştım. En azından genci daha rahatlayabileceği bir yere, sahile götürmeye ikna ettim. Yolu sahile çevirip genç ile sahile kadar yürüdüm. Ağlamasının bitmesi, kendine gelmesi de biz sahile varana kadar sürdü. Varır varmaz yakındaki büfeden bir limonlu soda, bir aspirin, soğuk da bir su aldım. Su gence; aspirin, soda da bana... Genç sonunda sakinleşip girdi söze.

Yakın zamanda annesi vefat etmiş. Tek çocukmuş (Bunu derken de "Allah'tan tek çocuğum." diyor.). Annesini devamlı döven babası, annesinin vefatından sonra eve gelmez olmuş ("Bir anda kederli âşık kesildi o... çocuğu." diyor kendisi.). Markette çalışıyormuş kasiyer olarak. Bir kavga yüzünden de atmışlar geçenlerde işten (Muhtemelen agresif tavırları yüzünden ama yazık yine de...).

-Abi Kur'an Mushaf çarpsın bıkmışım ben bu hayattan? Söyle n'apayım ben ha, n'apayım?

Genç sorusunu bitirir bitirmez el ele tutuşmuş bir çift, boştaki ellerini de yukarı kaldırmış vaziyette, "Kapitalist yönetimlere hayır!" naraları eşliğinde önümüzdeki iskeleye doğru hızlı adımlarla yürümeye başladı. Garip bir şekilde üzerlerinde bir ağırlık varmış gibi geldi. Sanki zor hareket ediyorlarmış, sıkı sıkı takındıkları sırt çantaları onları ağırlaştırıyormuş gibi... Başta bir korktum açıkçası. Bugünün şerefine her şey olabilirdi üstlerinde. Bomba, silah... Her şey olabilirdi. Kadının yüzünden garip bir ifade de sezdim açıkçası. Bir anda koşmaya başlayıp "Yaşasın halkların özgürlüğü! Kahrolsun emperyalizm!" gibi bir şeyler deyip suya atladılar.

Ne olduğunu anlayamamış vaziyette ben ve genç koşa koşa iskeleye vardık. Olayın şokunda sağımıza solumuza bakınıyorduk. Oradaki insanlardan bu olayı tek gören bizmişçesine kimse gelmiyordu iskeleye. Baloncuklar arasından bir anda kadın sudan çıktı ve "İmdat! Yardım edin! Boğuluyorum!" diye yardım çığlıkları atmaya başladı. Hemen suya atladım ve kadını güç bela kıyıya çekmeye başladım. Kadın bir yandan "Sevgilim! Çantası var! Taşlar! Taş var!" diye çığlıklar atıyordu. Korku tüm bedenini sarmış, gözlerinden fırlıyordu. Sahilden kıyıya yanaşmamızı beklerken bunları duyan genç, bir anda suya sağlam bir atlayış yaptı. Ben kadını ve kendimi son gücümle kıyıya çektikten sonra bir ümit dalıp gence bakmaya çalıştım. Ama nafiye...

Ömrümün en geçmeyen birkaç dakikasını yaşadktan sonra genç, adamla beraber yüzeye çıktı. Hızlı hareketlerle kıyıya yöneldi ve adamı kıyıya çekti. Peşlerinden gidiyordum. Adamın bilinci tamamen kapalıydı. Genç bir şeyler yapmaya çalışıyor, ciğerlerine pres uyguluyordu. Başımıza bir kalabalık da toplanmıştı artık. Kadın ağlıyor, yalvarıyor, birinin ambulansı aramasını istiyordu. Gençse tüm enerjisiyle adamı kurtarmaya çalışıyordu. Dakikalarca sürdü sanırım masaj ve sonunda adamdan nefes belirtileri geldi. Artık neredeyse gelmeyecek sandığım ambulans da teşrif edebilmişti. Adam hemen sedyeye alındı. Kadının, yanındaki sağlık çalışanlarına durumu izah edişini uzaktan duydum. “Corrupt” sisteme karşı bir tepki olarak atladıklarını; çantalarının taşla dolu olduğunu, kendisinin çantayı son anda bir can havliyle çözebildiğini ama erkek arkadaşının çözmediğini söyledi. Ambulans artık kalkıyordu. Nefes almaya başlayan adamsa verilen oksijenin de sayesinde bilincini geri kazanmış olacak, bir anda deli dana gibi hareket etmeye başladı. Kıza bağıırıyordu. Ambulansın kapısı kapandı, araç devam etti.

Kıyıda dizlerini kendine doğru çekmiş oturan gencin yanına vardım ve ben de aynı şekilde oturdum. Sırılsıklam kıyafetlerinin altından derin derin nefes alıp veriyordu. Derince bir iç çekti ve denize doğru bakarak “Böyle intihar mı edilir a...” dedi. Sinirlerim bozulmuştu. Gülmeye başladım. Genç de hafif kikirdemeler altında bana katıldı. Sahilde iki tane sıırılsıklam adam, gün bitiminde deliler gibi gülüyorduk.

Eve ayakkabılarım elimde, sıırılsıklam bir vaziyette girdim. Boğazım rezalet bir durumdaydı. Köşedeki koltuğuma kendimi güç bela attım. Tavanla bakışmaya başladığım sırada nasıl bir deliler mecmuasının parçası olduğumu düşünüyör, hayret ediyordum.

Hatmi Çiçekleri

Himmet Çokal

Kerahet vakti uykusu gibi tatsız,
Bir hâlim var nicedir, ters yüz oldu sanki zaman
Anlatmaya kalksam derdimi, derdinden utanır insan
Biliyorum yoksulun halinden anlamaz mevsimler,
Biliyorum herkesin yoksun olduğu bir şeyler var

Saltanatını süremediğimiz dünyanın fâni telaşları,
Sarmış dört tarafı, gözler kapalı, eller yukarı
Ahmakıslatan telaşıyla yaşadığımız hayatlarımız,
Mesaisini dolduruyor sabah sekiz akşam beşe

Hatmi çiçeklerini hatırlarım bir de çocukluğumu,
Birbirine karışıyor bir yerden sonra, dimağımdaki yansımaları
Tekrarsız bir kaderin, kederini işliyoruz el emeği göz nuru
Ömür denilen defterin dürülmeye mahkûm sayfalarına

Sucuklu Yumurta

Sümeyye Güzel

Her yılın belli günüdür halamların bize gelmesi. O gün yaklaşınca da annemde vardır bir telaş ki sormayın gitsin. Tertemiz ev tekrardan temizlenir, hangi yemekler yapılacaksa ona göre pazar ve manav alışverişi yapılır, en sevdiği renklerden oluşan yün ipler alınır. Evet evet yün ipler. Annemin olmazsa olmazları. Bundan dolayıdır ki Yüncü Melahat koymuşlar adını. Aslında yüncü denildiği zaman yün satan gelse de akıllara, benim annem tam tersi yüncü dükkanını evine getiren birisiydi. Ayağı üşüyene patik, sırtı üşüyene yelek, elleri üşüyene eldiven, bebeği üşüyene bir battaniye derken herkesin derdine dermanını kendine borç bilip o tiğ senin bu şiş benim demeden gecesini gündüzüne katarak dokumaya merak salmıştı. Şimdi anladınız mı neden Yüncü Melahat denildiğini?

Gelecek olan halamlar olunca da daha fazla streslere giriyordu. Malum görünce mevzuları. Hani ne yapsa beğenilmez, her yapılanda bir kusur aranır ya ondan sebep canını sıkırmak istemezdi. Ben bunları anlayacak yaşta değildim o zamanlar tabii. O yoklukta evimize giren iki gram et varsa onun sevincine kapılır giderdim. Ama ne nasıl alınmış bunu düşünene kadar aldırış etmezdim. Köylük yer, ne bulursan sevineceksin elbet. Havasını atmamak da ayrı bir olaydı zaten. Kimin akrabası uzaktan gelecek ise o gün bayramlık bebeler gibi en görkemli, en gösterişli, en cıvılcı kıyafetler giyilir, mahallede tur atılırdı. Bayram seyran değilse anlardık uzaktan misafiri geleceğini. Şimdi sıra bendeydi elbet. En yeni kıyafetimi giyerek salına salına yürüyecek, saçlarımı rüzgârın ahenginde dans ettirerek sallayacak ve ayakkabılarımın cilasıyla arkadaşlarımla gözlerini kamaştıracaktım. Bilin bakalım ne eksikti? Bütün bunları yapacak her şeyim. Her elbisemde avuç kadar yamalar sırttır, ayakkabımın yırtığından ayaklarıma dere boyu su girerdi. Ben değil misafir havası atmamak, sırtımdaki entarimin bile varlığını gösteremezdim. Halamların geleceği gün yaklaştıkça benim kara kara düşünmelerim artmıştı. Bayram olsa anamdan isterdim elbet ama bayram da değildi. Akşam yemeğinden sonra pencerenin önünde olan divanın üstüne geçerek bağdaş kurup oturdum. Hâlâ aklımda tek soru vardı: O gün ne giyecektim? Pencereden dışarı bakarken mahallelinin rengârenk ışıkları arasında hayallere dalmışım. Sanki dersiniz ki o mahallede yanan tüm ışıklar benim elbiseme toplanmış gibi rengârenk elbisem üzerimde parlıyordu. Eğilip ayakkabılarıma bakacaktım ki kendimi anamın kucağında buldum. Birden irkilerek kendime geldim.

-Ne yaparsın kızanım, yine nerelere dalıp gittin?

-Yok anacım dalıp gitmek değil. Yemek çok geldi herhalde bir uyku hali geldi de ayakta uyuklar idim.

-Şimdi uyumak zamanı değildir, iki gün sonra halangiller gelecek. Onlara bir şeyler örmem münasiptir. Hele aldığım şu yünleri getir de koluna tak bakalım, yuvarlak edelim.

Yuvarlak edelim dediği, yünü benim kollarıma bir mekanizmaymış gibi geçirip bir sağ bir sol, bir sağ bir sol şeklinde sanki düğünde oynuyormuşum gibi çevirir durur, anam da o yünü yuvarlak bobin şekline getirirdi. Yüncü Melahat'ın yardımcısı Yüncü Hacire...

-Yarın Şengül'ün torununa ördüğüm battaniyeyi teslim edip az bir miktar para alacağım. Evin ihtiyaçları tamam gibi. Sanki sırada sana bir elbise almak geldi. Ne dersin bakalım bu işe Hacire Hanımcığım?

Hayal mi değil mi diye gözlerimi kırıştırdırken anamın sıcacık elleri yüzümü okşayınca anladım ki hayal değildi. Günlerdir kara kara düşündüğüm şey tam olarak yarın çözüme kavuşacak, misafir elbisemle sokak sokak dolaşacaktım.

Öyle de oldu. Tam hayalimdeki elbise şu an üzerimde duruyor, saçlarıma babacığımın bana yaptığı papatya tacımı takıp sallana sallana yürüyordum. Ayağımda cilasıyla göz kamaştıran bir ayakkabım yoktu ama terliklerimin de hakkını yiyemezdim doğrusu. Sonuçta misafiri gelecek çocuk gibi duruyordum ve kimse terliklerimi görmüyordu.

Halamlar gelince her gün güzel güzel yemeklerle donatılmış sofralara çocuk olarak kanıyordum elbet. Nereden geldiğini bilmesem de asla görmemiş gibi davranmaz usulüne uygun yemeğimi yer, kalkar, Allah'a şükrederdim. Bir de halamların hiç gitmemesi için dua ederdim.

Sucuklu Yumurta

Bir gün kahvaltı hazırlanırken halamdan büyük bir görev almıştım: Sucuklu yumurta kırmak. Hadi yumurtayı anladım da sucuk neyin nesiydi o kısmı anlayamadım. Önüme koyduğu malzemelerle sobanın üzerinde eriyen tereyağında bir yumurta... İşte şimdi gerçekten görmemiş gibi davranabilirdim. Çünkü gerçekten görmedim.

Sofrada herkes intizamla yerini almış benim yumurtayı getirmemi bekliyor ki kahvaltı başlayacaktı. Elimde tuttuğum tavadaki şeye ben bile inanamıyordum. Bence en güzel şekilde görevimi başarmış ve görmemiş denilmesine mâni olmuştum. İlk bakışı bana babam yapmıştı. Haklı gururla yüzüme bakıp gülümsüyor gibiydi lakin gözleri dolmuştu. Halam, annemin yaptığı sıcacık ekmekten bir parça koparıp direkt yumurtaya dalınca ağzında bir ekşime belirdi.

-A canım Hacire kızım! Sen bu sucuğun dışındaki dana bağırsağını soymadın mı?

-Ne dersin hala? Ne danası? Ne bağırsağı?

Yumurtayı eline alarak bana göre muazzam sanat eserimin içerisinde olan sucukların hemen yanına ilişen kâğıda benzer şeyleri bana gösteriyor, bir yandan da bana bıyık altı gülüyordu. Anacığımın günlerdir mahcubiyet yaşamamak için çırpınışlarındaki o karamsarlık gözlerinden okunuyordu. O çocuk halime bakarak bir kez daha anladım ki görmemişlik değil, bu dünyadaki insan kibri en büyük imtihandı bize.

Kalp Gözü

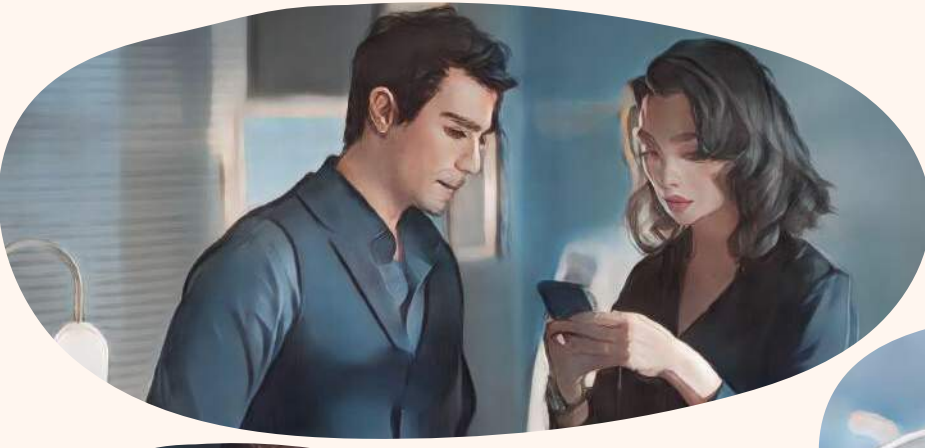
Ege Gür

Hissetmek ve bağ kurmak. Bunlar, insanın karşısındaki ile kurabileceği en yüksek seviyedeki ilişkilerdir. Bunun nedeni, insanın kendisi de dâhil etrafında gördüğü ve görmediği her şeyin, bir akış ve değişim içinde olmasıdır. Birçok insan için bu değişim esnasında insanın kendi özünü bulması bile zorken karşısındakinin özünü keşfedip onla bağ kurabilmesi, gören bir kalp sayesinde olabilir. Sonuçta insanın kalbi körse, bir çift göz neye yarar ki? Ne de olsa gözler bakmayı, kalp ise görmeyi sağlar. Eğer kişinin kalbi görebiliyorsa kişi, bu kaos ve değişim döngüsünün içinde anda kalarak kendi özünü ve etrafındakilerin özlerini görebilir. Bunun sayesinde onları hissederek onlarla bağ kurabilir. Unutulmamalıdır ki evrendeki frekanslar değişirken, evrende bulunan her şey değişim içindeyken bakan gözlerimiz sadece maddeyi yorumlamamıza yardımcı olur ve bu işlem beyinde gerçekleşir. Fakat gören kalp ile bağ kurmak; değişimin oluşturduğu düzenin içinde insanın kendini anda hissederek anlaması ve ardından karşısındakini hissetmesi ile olur. Gözlerinizle yetinmeyin, kalbinize dönüp dünyaya tekrar bakmayı unutmayın.

Karikatüristik

Kuş Uçuşu ve Twenty Five

Twenty One

Sevinç Beysun Sağar

Merhabalar... Sizlere bugün Netflix yapımı iki ayrı diziden bahsedeceğim: Kuş Uçuşu ve Twenty Five Twenty One. Her iki dizinin de ana karakterlerinde tutku, hırs ve azim bir arada çokça işlenmiş, nitekim benim ilgimi çeken de bu benzerlik oldu. İkisi de kendi alanlarında ayrı ayrı hedeflere odaklanan Aslı ve Na Hee-Do, yıkıcı hırs ile besleyici rekabet arasındaki iki ayrı ucu çok güzel özetliyor.

Öncelikle belirtmekte fayda var; hakikaten de arayan mevlasını da buluyor belasını da arkadaşlar. Azimle vurursanız o taş deliniyor. Her iki hikâyede de hedefinin peşinden delicesine koşan gençleri izliyoruz. Aslı, hayranı olduğu ana haber bülteni sunucusu Lale'nin yerine geçmek istiyor. Na Hee-Do, milli takımında yarışıp altın madalya kazanmış eskrimci Ko Yurim'i yenmek istiyor. İkisi de önceleri hayran oldukları bu insanların hayatlarına giriyorlar. Yaşadıkları bir kırılma anı sonrasında ise hayranlığın yerini yenme çabası alıyor. Rakipleriyle yakinen tanışıp onlardan bir şeyler öğreniyorlar. Gözlemliyorlar, not ediyorlar, ders çıkarıyorlar ve uyguluyorlar.

Bu noktada iki ayrı süreci görüyoruz. Aslı, bu rekabette daha yıkıcı yollara başvurarak, bazen de bel altı hamleler yaparak ilerliyor. Na Hee-Do'nun savaşı ise hem rakibiyle hem de kendisiyle. Altın madalyalı rakibini yenmeye çalışırken aynı zamanda kendisi için de bu süreci eğlenceli ve öğretici olarak geçirmenin peşinde. "Kazanmak istiyorum ama kaybetsem de dünyanın sonu değil, çünkü her hâlükârda eskrim yaparken ve yarışırken zevk alıyorum." diyor kendi kendine, fakat aynı zamanda çok sıkı çalışmaya devam ediyor. Aslı ise, doğru haberin peşinden koşarak bunu insanlara güzelce sunmayı hedeflemektense, sadece o koltuğa oturmayı istiyor. Sonrası yok.

Kuş Uçuşu ve Twenty Five Twenty One

Kuş Uçuşu'nun evreninde yeni kuşak ile daha olgun, yaşça büyük insanların çatışması üzerinde durulmuş. Twenty Five Twenty One'da ise hikâye çoğunlukla 90'larda geçiyor. Bununla birlikte hedefe koyulan ve peşlerine düşülen karakterlerin, ana haber sunucusu Lale ve milli eskrimci Ko Yurim'in, göz önünde oldukları için haklarındaki birçok bilgiye ulaşılması son derece kolay. Tanınıyor olmaları bir dezavantaj onlar için, çünkü tüm taktiklerini ve yaptıkları işleri izleyen, takip eden ve onları çok iyi bilen bir sürü rakipleri var. Bir nevi işinin en iyisi olarak kalmaya devam etme çabası ile en iyiyi yenme hedefinin savaşı.

Her iki dizide de kulağa küpe yapılabilecek dersler var. Bir şeyi çok mu istiyorsun, yaparken çok mu zevk alıyorsun; peşinden git, deli gibi git, üstüne düşen her şeyi yap, insanlar desteklemezken bile yap, yüz defa yap, bin defa yap. Eğer gerçekten seviyor ve yapmaya devam etmek istiyorsan, sonunda oluyor. Unutma, başta da belirtildiği gibi azimle vuran taşı deliyor. Na Hee-Do gibi. Eğer yolda fark ettiysen ki bu senin tutkun değilmiş, sal gitsin, yolu yarıladiysen bile fark etmez. Bırak, başka yöne git. Kendini yorma. Eğer istediğin şeyler uğruna yolda birilerinin üstüne basıyor veya onları yolun dışına itiyorsan Aslı gibi, unutma kazansan bile arkasını onlara dönmüş oluyorsun. Bilemezsin ne zaman gelip sırtından vuracaklarını. Altından koltuğunu alıverirler de ruhun duymaz.

Ve her iki dizinin de yan karakterlerine ayrı ayrı "Acaba ne anlatma çabası içerisindesin? Derdin ne?" diye sorarak izlemenizi tavsiye ederim. Çünkü kendilerini sorgulayışları çok güzel. Verdikleri kararlar iyi kötü tartışılır, ama soru sormak ve kendini fark etmek, hoşuna gitmeyen öğrenmişliklerini değiştirmeye çabalamak bence cesaret işi. Buradan bazılarına kocaman bir "Helal olsun!" demek istiyorum yan karakterler. Hepinize değil.

Evet, yazıyı bitirmeden evvel belirtmekte fayda var. Bahsettiğim dizilerden biri Türk diğeri Güney Kore yapımı. Paşa gönlü izlemek isteyenlere duyurulur...

Temizlik

Asım Akın Işık

Temizlik her yerde lazım, içte ve dışta
Temizlik liste başında yazda ve kışta
Temiz misin anlaşılmalı ilk bakışta
Temizliği rüzgâra, yağmura, toprağa sor

Nasıl yaratılmış her yöre pırl pırl
Yeryüzü, gökyüzü, ay, güneş ışıl ışıl
Yazın ayakta doğa, kışın mışıl mışıl
Temizliği ağaca, dala, yaprağa sor

Bulutlar nasıl arınır kirli havadan
Nasıl yıkanır toprak asitten, civadan
Nasıl tezkiye olur kalpler mâsivâdan
Temizliği vahaya, çöle, sahraya sor

Paklar kişi önce ruh, zihin ve aklını
Kalbim temiz diyenler sadece, haklı mı?
Vicdan ve nefsin tasfiye hakkı saklı mı?
Temizliği nane, soğan, sarımsağa sor

İnsan eli değmese kirlenir mi doğa
Niçin vurur avcılar keklik, ceylan, boğa
Zanneder mi zalim insan kendini ağa
Temizliği ormana, dereye, dağa sor

Yemyeşil çimenler ve rengârenk çiçekler
Bin türlü meyveden bin çeşit içecekler
İsraf olmasa bunlar nasıl bitecekler
Temizliği ovaya, obaya, bağa sor

Yerlerin altı da üstleri gibi temiz
Balıklar; kuşlar ve kelebeklerden semiz
Olsaydı insan da içi-dışı tertemiz
Temizliği deniz, göl ve kurbağaya sor

Bilsek bilmesek kanımız temizlik yapar
Bütün uzuvlar Yaradanlarına tapar
Tek insan; kirlenir, kirlendir, Hak'tan sapar
Temizliği ete, kemiğe, tırnağa sor

Eşya emrimizde, temiz tutalım diye
Isı, ışık, hava, su, toprak, hepsi hediye
Pisletmek için azmetmiş insan, ne diye!
Temizliği arıya, kovana, çardağa sor

Tertemiz yaşayanlar, tertemiz ölenler
Dünyada ağlasa da ötede gülenler
Bir tarafta halkları böldükçe bölenler
Temizliği yüz yıla, bin yıla, çağa sor

Şiir

Hatır

Enes Öztürk

Simsiyah olmuş ruhum karşılaştınca senin gün ışığını andıran ruhunla
Önce gözlerim kamaştı
Sonra bir korku kapladı bedenimi ayak ucumdan saç tellerime kadar
Gözlerimi kapattım ve bıraktım ruhumu kollarına
Beklerken ışığın karanlığımı aydınlatmasını
Kahve yaptım ikimize
Belki söz gerçek olur da kırk yıl ayrılmayız diye

Utanç Oldu

Suheyb Yanaç

Utanç bilemedim
Utanmanın eski hâli
Eski insanda ve yaprak
Bilinmiyor bir nedenden
Geldi ve utanç oldu
Geçti zaman ve kutsal olan
Birkaç kelime yüksekten
Duvardan ve çanın içinden
Sonra babam dedi ve
Ekledi annem eskilerden
Anlamadım eski oldum
Anlattım yeni bir insan
Yaprak değil bir kumaş
Belki pamuktan veya ipekten
Yine de eski neden
Geldi ve utanç oldu

Foto-Sentez

Zehra Kekeç-İstanbul

30 Raf
Temmuz-Ağustos

Ve İşte Böyle

Enes Öztürk

Ve işte böyle yarım bırakıp gittin her şeyi. Mesela bi' ömür bıraktın, bi' insan bıraktın mesela.

Sabaha buzunun çözülmesi için gece buzlukta çıkarılmış bir parça et bıraktın.

Et sote yapacaktın galiba. En güzel yaptığın yemeklerden biriydi. Ellerine değen et dayanamaz yumuşacık olurdu. Sihirli ellerin vardı. Bir de baharatların vardı. Öyle baharatlar kullanırdın ki benim adını dahi ömrümde duymadığım.

Bugün seni uğurladık. Üstüne toprak atmam için küreği elime verdiler. Bir küreğe bir toprağın içinde yatan sana baktım. Yapamadım, kollarım reddetti, bacaklarım taşımayı bıraktı bedenimi.

Zihnimde hâlâ seninle konuşuyorum. Eve giriyorum, "Ayakkabılarını içeri almayı unutma." diye sesleniyorsun içeriden. Seviniyorum. "Ceketini askılığa asmayı unutma." diye ikinci bir ikaz geliyor. Şunu unutma, bunu unutma. Yiyecek bir şeyler hazırlamak için mutfağa giriyorum, buzdolabını açıyorum. İki tane yumurta buluyorum. Dolapları karıştırıyorum, tavaları bir türlü bulamıyorum. "Bu tavalar nerede Allah aşkına?" diyorum biraz sesimi yükselterek. "Sol taraftaki dolapta." diyor içeriden geldiğini sandığım sesin. Omlet yapıp yiyorum. Akşam evde saklambaç oynuyoruz seninle, bir türlü bulamıyorum seni. Aramaktan yoruluyor, yatağa gidiyorum. Gelirsin diye bekliyorum her gece. Beklemekten de yoruluyorum. Bu akşam ben senin yanına geliyorum.

Terk Edilmiş Benzinlik

Numan Dağdeviren

Üç, iki, bir... Hadi başlayalım. Hmmm, şöyle olsun. Şuraya bir adam koyalım. Tamam, orta boydan az uzun olsun. Genç ve yakışıklı birini hepimiz tercih ederiz zaten. Üzerine krem rengi ve tertemiz bir tişört giydirelim lütfen. Hmmm, kot pantolon getirsin hemen birisi, herifin donunu görmek istemiyorum daha fazla. Güzel, güzel oldu değil mi canım, beğendin mi? Nasıl, dön bir bakayım şöyle, oturdu mu pantolon beline, bak lazımsa cafcıflı bir kemer uydururuz hemen, dert etme, söyle. Gülme oğlum, sana güzel bir rol vereceğim, karizmatik olman gerekiyor. Kızım sen de biraz hızlı ol haydi, saçını güzelce tarayın arkadaşın. İsmi ne koysak ki senin? Murat nasıl, yok ya çok klişe. Hasan, hmmm, belki ama bugün değil. Tamam buldum, adın Vedat olsun senin. Şimdi Vedat'cığım seni şu gelen otobüsün içine tikiyoruz tamam mı, sonra zihnini sileceğim ben senin, sonra da yolda bir yerde kaybolacaksın, hah al şu kitabı da eline, olur da canın sıkılırsa filan belki okursun. Her şey hazır mı ekip, hadi şu heriften kurtulalım artık, yapacak bir sürü iş var. Hey Vedat, oğlum dur çıplak ayak nereye gidiyorsun? Al bakalım sana bir çift beyaz spor ayakkabı verelim, kıymetini bil ha! Hadi acele et, geç kaldık daha sonra teşekkür edersin.

Vedat otobüsün camına kafasını vurarak aniden uyandı. Şoför virajı alırken biraz fazla frene basmıştı anlaşılın. Kafasını ovuşturarak tekrar başını cama yasladı. Uyumaya çalıştıysa da artık uykusu kaçmıştı bir kere. Mola yerine kadar yol kenarındaki ağaçları izlemeye mecbur kaldı. Otobüs dağ başındaki eski bir benzinlikte durdu. Yolculardan kimi sigarasını içmek için, kimi de oturmaktan yorulmuş vücutlarını açmak için otobüsten aşağı indiler. Vedat da içeride tek başına kaldığını fark edince, dışarı çıkmanın daha mantıklı olduğuna karar verdi. Belki dışarıda okurum diye yan koltukta duran kitabını da aldı. Sigara dumanının üzerine bulaşmasından çekinerek az uzağa gidip çimenlik bir yere oturdu. Henüz daha kitabını açmadan aklına tuvalete gitmek geldi. Sonuçta yolculuk daha ne kadar sürecek bilemiyordu. Şoför boş yere mola vermiş olamazdı herhalde. Benzinliğin arka tarafındaki döküntü tuvalete girdi. Kapı kilitlenmiyordu. Zorladı iyice olmadı. Sonra aklına kemeri geldi. Onu çıkartıp kapının kenarına sıkıştırınca kilitlemeyi becerebilmişti.

Terk Edilmiş Benzinlik

İşini bitirdikten sonra ellerini yüzünü iyice bir yıkayıp kendine gelmeye çalıştı. Yolculuk onu hepten yormuştu. Kırık aynada saçlarını düzeltti. Tekrar kemeri yerinden söktü. Fakat bu sefer kapı zank gibi yapışıktı. Kaldı orada, bir türlü açamadı kapıyı. Bağırılmaya başladı ama sesini duyan yok gibiydi. Sinirle kapıya tekme patlattı. Ayakkabısı ilk defa orada kirlendi. Kapının pası onu kırmızıya boyamıştı. Tepedeki pencereyi fark etti birden. Boyu az uzun olsa rahatça açabilirdi aslında. Klozetin üzerine çıkıp pencereyi açtı. Kafasını dışarı çıkardığında yerinden kalkan otobüsü gördü. Bağırıldı, bağırıldı ama sesini işiten olmadı. Otobüs tozu dumana katarak uzaklaşıyordu. Bir şekilde kendini pencereden atıp dışarı çıktı. Otobüsün gittiği yöne doğru var gücüyle koşmaya başladı. On dakika sonra yolun kenarına nefes nefese kalarak çöktü. Otobüsten hiç inmesem en iyisiydi, aptal kafam hadi indir ne diye kimsenin gitmediği tuvalete girmek için o kadar zorladın, ah aptal kafam diye kendi kendini azarlıyordu. Çaresiz gerisin geriye benzin istasyonuna yürüdü. Belki bir şans otobüstekiler, onu unuttuklarını fark eder de otobüs geri dönerse onu burada bulabilirlerdi.

Birkaç saat boyunca eski benzin istasyonunun etrafında dolandı durdu. Fakat hiçbir ev, araba, ve yahut herhangi bir insan belirtisi bulamadı. Çimenlerin oraya çöktü tekrar. Tam sabahtan beri elinde gezdirdiği kitabı okuyacaktı ki simsiyah lüks bir araba gürültüyle benzinliğe girdi. Ve içinden bir tane delikanlı çıkıp benzinliğin açık olup olmadığını anlamak için etrafa bakınmaya başladı. Vedat adamı görünce hemen yerinden fırlayıp ona doğru koştu. Kardeş dedi, burası çok zaman önce terk edilmiş hiç boşuna bakınma. Adam ona kim olduğunu sordu, madem burası terk edilmiş onun burada ne işi vardı? Vedat ayaküstü başından geçenleri anlattı. Adam, Vedat'a acımış olacak ki, istersen ben seni gideceğin yere kadar bırakayım dedi. Dünyalar Vedat'ın olmuştu bir anda. Çünkü adam bu soruyu hiç sormayacak galiba diye korkmaya başlamıştı. Arabaya bindiler. Adam, sen ne tarafa doğru gidiyordun diye sordu. Vedat bir an beyninde bir boşluk hissetti. Nedense cevap veremedi, sonra şu taraftan gidebilirsin diye otobüsün saatlerce önce onu bırakıp uzaklaştığı yönü gösterdi. Adam gülerken öyle olsun bakalım dedi. Araba yola çıkınca tekrar Vedat'a dönüp elindeki kitap da nedir diye sordu? Vedat cevabını bilmediği bir sürü sorunun sorulmasından yavaş yavaş rahatsız olmaya başlamıştı.

Terk Edilmiş Benzinlik

Kitabın kapağını adama gösterdi ve ben de henüz başlayamadım dedi. Adam, ee öyleyse aç beraber okuyalım hem yolda canımız sıkılmış olmaz dedi. Vedat bu fikri çok beğendi. Tabii ki dedi ve hemen kitabı açtı. Arabanın içinde garip bir sessizlik oldu. Vedat bir anda neye uğradığını şaşırmişti. Kitabın önüne arkasına baktı. Nasıl olur dedi, kitap bomboştur. Hızlı hızlı sayfaları çevirdi. Sadece ilk sayfada birkaç cümle yazılıydı. Heyecanla sesli bir şekilde okumaya başladı:

“Sevgili Vedat, otobüsten inince eğer lavaboya gidersen, bil ki otobüsü kaçıracaksın. Fakat bu senin için daha iyi olabilir. Çünkü otobüs yarım saat sonra ciddi bir kaza geçirecek ve kimse içinden sağ çıkamayacak. Sakın benzin istasyonundan ayrılma, eğer bir gün sabredebilirsen başka bir otobüs gelir ve durumunu anlatırsan seni kurtarırlar. Ve kitabın geri kalan sayfalarını da gittiğin şehirde böylece doldurabilirsin. Sakın unutma, eğer siyah bir araba içinde birisi benzinliğe gelirse, sakın ama bak sakın ona güvenme. Sana ne kadar para da teklif etse arabasına binme, hele ki sana vereceği herhangi bir meyveyi yiyecek olursan, bil ki uyuyup kalacaksın ve uyandıığında o adam kitabını çalmış olacak. Unutma en büyük vazifen, kitaba sahip çıkmak yoksa bu hikâye yarım kalacak. Kolay gelsin!”

Vedat, yavaşça kafasını kitaptan kaldırıp şoför koltuğunda oturan adama baktı. Adam yüzündeki kocaman gülümsemeye Vedat’a bir tane elma uzattı. Vedat’cığım dedi, sen şimdi acıkmışsındır bütün gün, hadi şunu ye de enerjin bir yerine gelsin.

Hayvanları Koruma Kanunu

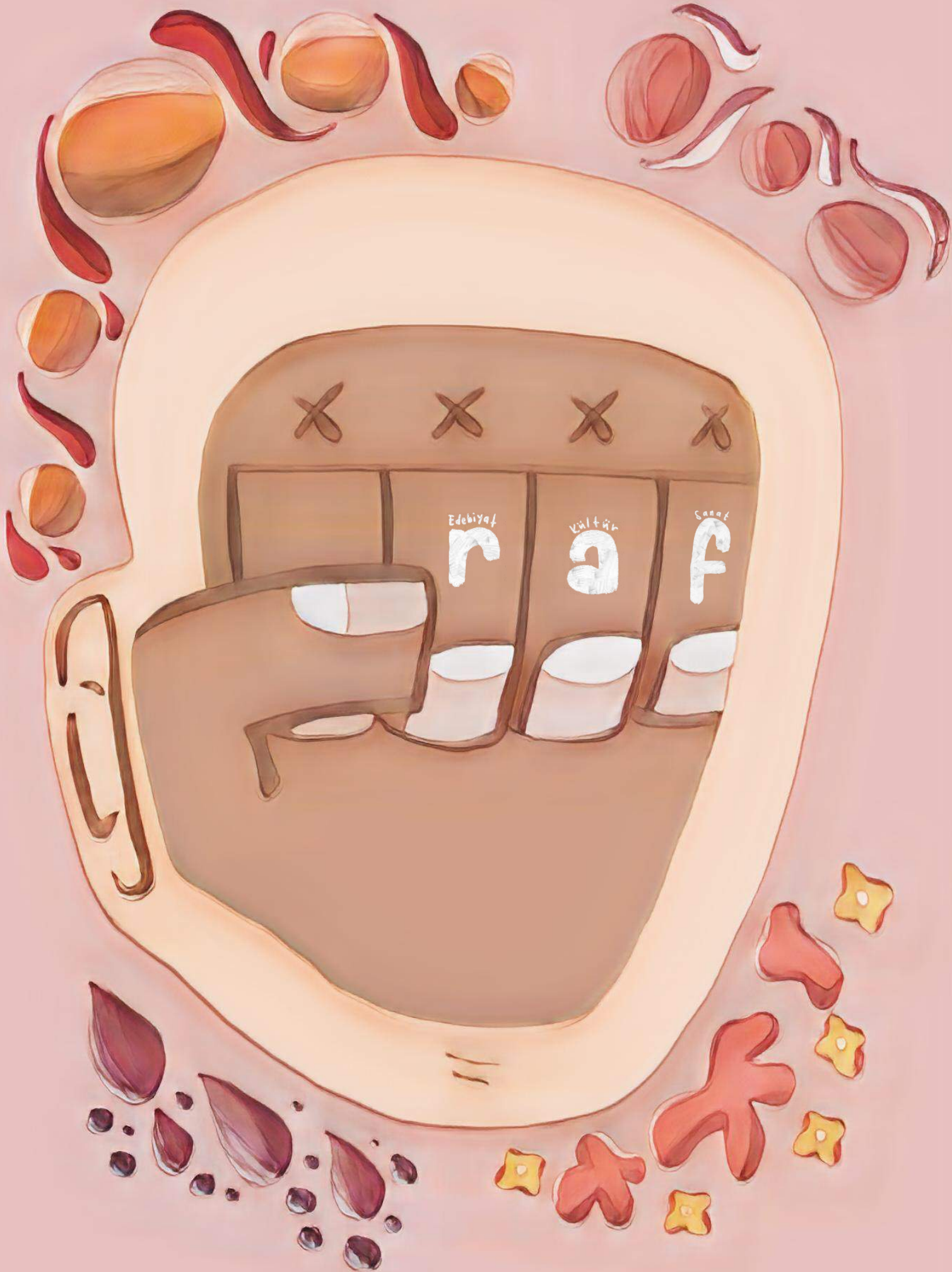
Bu Kanunun amacı; hayvanların rahat yaşamlarını ve hayvanlara iyi ve uygun muamele edilmesini temin etmek, hayvanların acı, ıstırap ve eziyet çekmelerine karşı en iyi şekilde korunmalarını, her türlü mağduriyetlerinin önlenmesini sağlamaktır.

Madde 4- Hayvanların korunmasına ve rahat yaşamalarına ilişkin temel ilkeler şunlardır:

- f) Yabani hayvanların yaşama ortamlarından koparılmaması, doğada serbestçe yaşayan bir hayvanın yakalanıp özgürlükten yoksun bırakılmaması esastır.
- g) Hayvanların korunması ve rahat yaşamalarının sağlanmasında; insanlarla diğer hayvanların hijyen, sağlık ve güvenlikleri de dikkate alınmalıdır.
- h) Hayvanların türüne özgü şartlarda bakılması, beslenmesi, barındırılma ve taşınması esastır.
- ı) Hayvanları taşıyan ve taşıyanlar onları türüne ve özelliğine uygun ortam ve şartlarda taşımalı, taşıma sırasında beslemeli ve bakımını yapmalıdırlar.
- j) Yerel yönetimler, gönüllü kuruluşlarla iş birliği içerisinde, sahipsiz ve güçten düşmüş hayvanların korunması için hayvan bakımevleri kurarak onların bakımlarını ve tedavilerini sağlar ve eğitim çalışmaları yapar. Ayrıca yerel yönetimler, ilgili karar organının uygun görmesi halinde hayvan hastanesi kurar.
- k) Kontrolsüz üremeyi önlemek amacıyla, toplu yaşanan yerlerde beslenen ve barındırılan kedi ve köpeklerin sahiplerince kısırlaştırılması esastır. Kedi ve köpek sahipleri, hayvanlarını dijital kimliklendirme yöntemleriyle kayıt altına aldıkları yükümlüdürler. Dijital kimliklendirme yöntemlerine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça yürürlüğe konulacak yönetmelikle belirlenir.

iletisim@rafdergi.com

raf_dergi

raf.dergi

rafdergi.com